

středa 4/6, 19³⁰

Kuřim

kostel sv. Maří Magdalény

Rýnský

Vojtěch Jakl / barokní housle

Elias Conrad / theorba

Irene González Roldán / cembalo

V rámci programu

Ve spolupráci

program

Bound to Nothing

Ignazio Albertini (ca 1644–1685)

Sonata V. A dur

Sonatinae XII Violino Solo, Vienna & Frankfurt am Main: Philipp Fieveti, 1692

Domenico Giovanni Antonio Pandolfi Mealli

(1624 – ca 1687)

Sonata Sesta: La Sabbatina C dur

op. 3, Innsbruck: Michele Wagner, 1660

Nicolaus à Kempis (ca 1600–1676)

Symphonia VI.

Symphonire unius, duorum, trium violinorum. Antwerpire, Apud Heredes Petri Phalesij, 1644

Domenico Giovanni Antonio Pandolfi Mealli

Sonata Terza: La Melana D dur

op. 3, Innsbruck: Michele Wagner, 1660

Ignazio Albertini

Sonata VI. in D dur

Sonatinae XII Violino Solo, Vienna & Frankfurt am Main: Philipp Fieveti, 1692

Domenico Giovanni Antonio Pandolfi Mealli

Sonata Quinta: La Clemente e moll

op. 3, Innsbruck: Michele Wagner, 1660

Nicolaus à Kempis

Symphonia II.

Symphonire unius, duorum, trium, IV. et V. instrumentorum..., Operis secundi liber primus. Antwerpire, Apud Magdalenam Phalesia, 1647

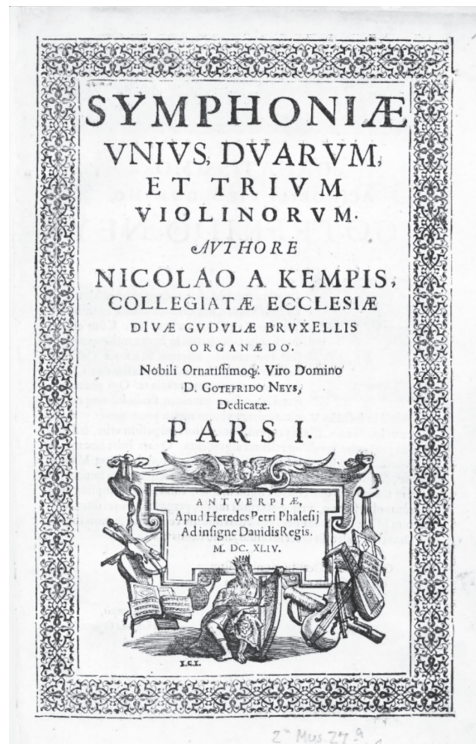
Ignazio Albertini

Sonata X. e moll

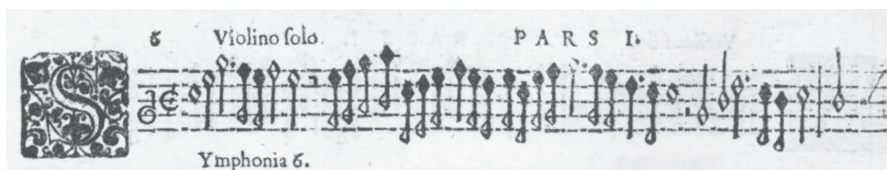
Sonatinae XII Violino Solo, Vienna & Frankfurt am Main: Philipp Fieveti, 1692

Evropa v polovině 17. století. Třicetiletá válka zanechala velké části kontinentu v troskách. Není divu, že i kulturní život trpěl hrůzami náboženských konfliktů. Zatímco Francie a Itálie zažívaly kulturní boom, život ve východních oblastech Svaté říše římské formoval hladomor, epidemie a zdánlivě nekonečné boje. Toto ponuré klima, jež se mohlo zdát nepříznivým výchozím bodem, však poskytlo živnou půdu pro hudební styl charakterizovaný neuvěřitelnou vynalézavostí, bezbřehým experimentováním a nespoutanou dobrodružností. *Stylus Phantasticus* kombinoval kompoziční a technickou dovednost s fantastickým, bizarním a nepředvídatelným – od éterických momentů přes divoký tanec až po odvážný vtíp a ohromující virtuozy. Ačkoliv kořeny tohoto fantaskního stylu pocházejí z Itálie, velmi rychle se díky migraci hudebníků rozšířil po velké části Evropy. Jedním z nejurodnějších území bylo prostředí mezi dvorem olomouckého knížete a biskupa Karla II. z Lichtenštejna-Castelcornu v Kroměříži a dvorem habsburským. V našem programu s názvem **Bound to Nothing** („nevázané k ničemu“) se setkávají průkopníci tohoto stylu z různých částí Evropy.

Nicolaus à Kempis (ca 1600 – pohřben 11. srpna 1676 v Bruselu), vlámský hudební skladatel a varhaník, jedna z předních postav při uvádění nejnovějších italských inovací do hudebního života habsburského Nizozemí. Byl zřejmě prvním, kdo v regionu představil italský styl a techniky Girolama Frescobaldiho, Marca Uccelliniho, Giovanniho Battisty Fontany a Daria Castella. Nejstarší dochovanou biografickou zmínkou je jeho jmenování varhaníkem katedrály sv. Michaela a Guduly v Bruselu kolem roku 1626. Měl několik synů, z nichž Joannes Florentius ho roku 1670 nahradil ve funkci. Jeho život je jinak obestřen tajemstvím – nevíme, kde se narodil, u koho studoval, ani zda někdy navštívil Itálii. Současný výzkum spíše naznačuje, že Kempis v Itálii nikdy nebyl a s novou italskou houslovou hudbou se seznámil pouze díky migraci hudebníků, vyvolané náboženskými válkami.

Jeho sbírky *Symphoniæ unius, duorum, trium violinorum* (1644, Antverpy) a *Symphoniæ unius, duorum, trium, IV. et V. instrumentorum...*, *Operis secundi liber primus* (1647) jsou dvě ze čtyř kolekcí jeho instrumentální hudby. Přestože název odkazuje na „symfonie“, jedná se de facto o sonáty pro jeden až pět nástrojů s bassem continuem, kombinující instrumentální *cantabile* části s virtuózními prvky, zejména v houslových sólech. Skladby obsahují rétorické prvky typické pro raně barokní *Stylus Phantasticus*, ale často se v nich odráží i inspirace lidovou hudbou.

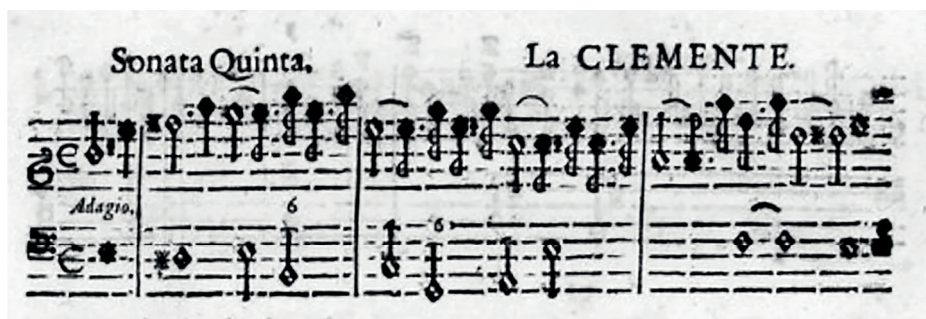

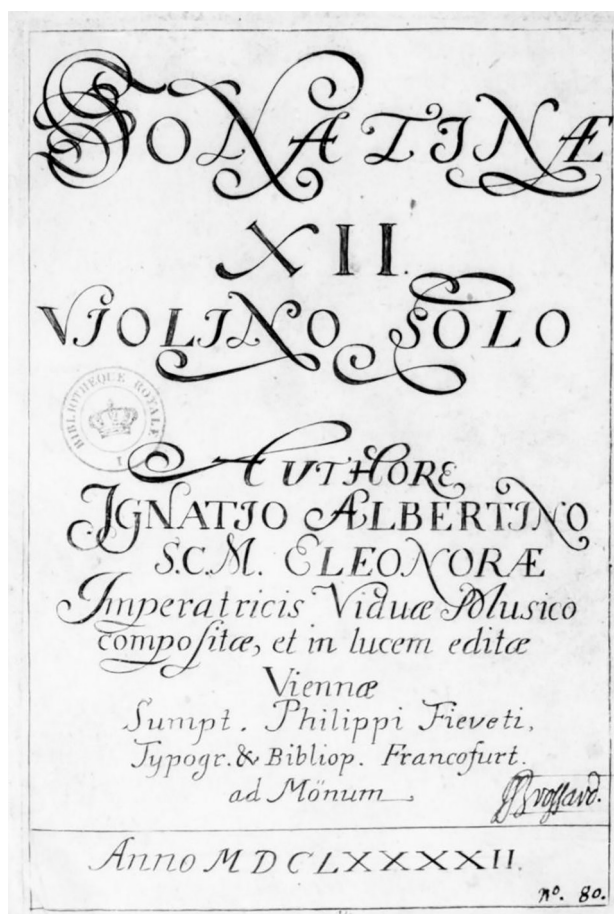
Domenico Giovanni Antonio Pandolfi Mealli (1624 – ca 1687), italský skladatel a houslový virtuos se narodil v Montepulcianu jako druhý syn Giovanniho Battisty Pandolfiho a čtvrtý syn jeho druhé manželky Verginie Bartalini, vdovy po Mariu Meallim – odtud jeho druhé příjmení. Křtěn byl Domenico, jména Giovanni Antonio přijal při vstupu do duchovního řádu.

Podle dvorních záznamů byl Pandolfi Mealli roku 1660 zaměstnán u dvora arcivévody Ferdinanda Karla v Innsbrucku. Předpokládá se, že hudební vzdělání získal v Perugii. V roce 1652 se přestěhoval do Innsbrucku; jeho sonáty op. 2 a 3 jsou věnovány tamním dvorním hudebníkům, převážně Italům. V roce 1662 nastoupil na místo v sicilské Messině.

Dochovaly se dvě sbírky sonát pro housle a basso continuo (op. 3 a 4, 1660) a triové sonáty (*Sonate cioè Balletti*, 1669). O op. 1 a 2 zatím nemáme žádné informace. Triové sonáty z roku 1669 nesou jména dvorních hudebníků z Messiny – jedna z nich je věnována kastrátovi Giovannimu Marquettovi, kterého Pandolfi 21. prosince 1675 po politické hádce v dómu zavraždil: dobová kronika jej popisuje jako „kněze z Montepulciana“ a Marquetta jako „drzého laika a eunucha“. Kronikář zaznamenal, že Pandolfi Marquettovi vytrhl meč a zabil ho jím. Poté byl nucen uprchnout – nejspíše nejprve do Francie, později do Španělska, kde od roku 1678 působil v královské kapli. Do Itálie se snad vrátil jen jednou, v roce 1679 při návštěvě Říma. Roku 1682 údajně žil v domácnosti papežského nuncia Sava Melliniho v Madridu. Po roce 1687 o něm již nejsou žádné další zprávy.

Ignazio Albertini (ca 1644 – 22. září 1685), byl italský houslista a skladatel, o jehož životě je známo jen velmi málo. Je možné, že se narodil v Miláně, ale poprvé je jeho jméno doloženo až roku 1671 ve Vídni, v korespondenci mezi houslistou Johannem Heinrichem Schmelzerem a Karlem II. z Lichtenštejna-Castelcornu, olomouckým knížetem a biskupem. Zdá se, že se Albertini dopustil nějakého provinění, ale oba se o něm jako o hudebníkovi vyjadřují velmi uznale. Dopisy pocházejí ze září 1671 – v té době byl tedy Albertini ve Vídni, ale jak se tam dostal a jaké pozice zastával, nevíme. Skutečnost, že ho znal Schmelzer i Karel II., svědčí o tom, že byl ve Vídni vysoce ceněn.

Později vstoupil do služeb Eleonory Gonzagy, vdovy po Ferdinandu III., jako komorní hudebník a tuto pozici zastával až do své smrti – 22. září 1685 byl ve Vídni zavražděn neznámým útočníkem.

Jedinou dochovanou sbírkou jeho hudby je dvanáct sonát pro housle a basso continuo (*Sonatinae*, vyd. 1692 ve Vídni a Frankfurtu). Sbírku pravděpodobně připravil k vydání sám Albertini, ale vzhledem k vysokým nákladům se vydání uskutečnilo až posmrtně. Katalog kroměřížského archivu Karla II. z roku 1695 tuto sbírku zmiňuje, ale v Kroměříži se nedochovala – známy jsou jen dva dochované výtisky, v Paříži a Moskvě. Sonáty jsou strukturou i obsahem velmi rozmanité, technicky náročné, s rychlými pasážemi, skoky, častými změnami poloh i velmi lyrickými částmi, které poskytují interpretovi prostor pro zdobení a práci s časem.

Z katalogů známe ještě dvě další díla: *Sonata hyllaris ex C à 10* (zmíněna v inventáři hradu Tovačov z roku 1699) a *Suita sedmi skladeb à 4* – obě jsou bohužel považovány za ztracené.

Vojtěch Jakl

Oceňovaný soubor **Rýnský** sdružuje evropské vynikající mladé hudebníky, kteří se věnují staré hudbě. Jméno je odkazem na město Basilej ležící na Rýně: absolventi tamní proslulé akademie Schola Cantorum Basiliensis dnes tvoří tento dynamický ansámbl kvalifikovaných a zkušených mladých hudebníků, kteří se věnují historicky poučené interpretační praxi hudby 17. a 18. století. Jednotliví členové souboru díky svému výjimečnému hudebnímu

talentu vystupují na významných pódíích evropské scény staré hudby a účastní se řady významných festivalů a vystoupení. Ansámbl se zaměřuje na znovuobjevování repertoáru *Stylus Phantasticus* českých, německých a rakouských archivů. Je oceňován pro svou virtuozitu, muzikalitu a kreativitu.

Za svou práci Rýnský získal ocenění International Manhattan Music Award (USA) 2023, Cenu publika na soutěži Biagio Marini v Neuburgu (Německo) 2021 a DV Young Sounds Award (Itálie) 2022.

Rýnský je v současné době souborem zařazeným do prestižního celoevropského projektu S-EEEmerging zaměřeného na profesionální a udržitelný rozvoj mladých souborů staré hudby podporovaného programem Kreativní Evropa.

Debutové album souboru je věnováno světové premiérové nahrávce všech dvanácti houslových sonát Ignazia Albertiniho a vyjde na značce DaVinci Records.

S-EEE 2024—2028

Dvě desítky talentovaných evropských souborů staré hudby (**E**merging **E**uropean **E**nsembles) dostanou příležitost využít zkušeností, kontaktů a know-how konsorcia třinácti realizátorů projektu Sustainable Eeemerging. Jednou ze základních hodnot podpory mladých souborů a rozvoje institucí zapojených do této spolupráce je **S**ustainability – udržitelnost.

Konsorcium S-EEE:

Centre culturel de rencontre d'Ambronay (Francie)

Concentus Moraviae (Česká republika)

Internationale Händel-Festspiele Göttingen (Německo)

Helsingin Barokkiorkesteri (Finsko)

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ / Athénská konzervatoř (Řecko)

Udruga Festival Kvarner (Chorvatsko)

Ghislieri Musica – Centro di Musica Antica (Itálie)

Rīgas Senās mūzikas centrs (Lotyšsko)

Festival de Torroella de Montgrí (Španělsko)

Academia de Música de Espinho (Portugalsko)

All'Improviso festival (Polsko)

Pro Progressione (Maďarsko)

The Green Room (Francie)

Spolufinancuje Kreativní Evropa,
program Evropské unie na podporu
kulturních a kreativních odvětví.

Co-funded by
the European Union